

Oczekiwane osiągnięcia Ucznia z geografii

Uczeń:

- określa położenie fizycznogeograficzne i polityczne Polski, wskazuje na mapie przebieg jej granic (w tym wód wewnętrznych),
- odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy,
- wskazuje na podstawie podanych współrzędnych geograficznych skrajne punkty Polski i Europy oraz wyjaśnia konsekwencje rozciągłości południkowej i równoleżnikowej ich obszarów,
- przedstawia wpływ ruchów górotwórczych i zlodowaceń w Europie na ukształtowanie powierzchni Polski,
- wskazuje na mapie rozmieszczenie głównych surowców mineralnych Polski oraz omawia ich znaczenie gospodarcze,
- prezentuje główne czynniki kształtujące klimat Polski,
- charakteryzuje elementy klimatu Polski oraz długość okresu wegetacyjnego,
- wyjaśnia wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę,
- charakteryzuje środowisko przyrodnicze Morza Bałtyckiego oraz przyczyny degradacji jego wód,
- opisuje walory przyrodnicze Wisły i Odry, charakteryzuje systemy rzeczne obu tych rzek oraz porównuje je z wybranymi systemami rzecznyymi w Europie,
- wyróżnia najważniejsze cechy gleby brunatnej, biellicowej, czarnoziem, mady i rędziny, wskazuje ich rozmieszczenie na mapie Polski
- rozróżnia główne rodzaje lasów w Polsce (na podstawie ilustracji lub w terenie) oraz wyjaśnia zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika lesistości Polski,
- wymienia formy ochrony przyrody w Polsce,
- wskazuje na mapie parki narodowe oraz podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, pomników przyrody występujących na obszarze własnego regionu, podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego,
- omawia zmiany na mapie politycznej Europy,
- **podaje nazwy i wskazuje na mapie woje wództwa oraz ich stolice (warunek konieczny, by przejść do klasy VIII!!!)**
- wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Polski na podstawie map tematycznych,
- analizuje zmiany liczby ludności Polski i Europy po 1945 r. na podstawie danych statystycznych,
- charakteryzuje struktury płci i wieku ludności Polski na podstawie piramidy płci i wieku,
- porównuje zmiany w przyroście naturalnym i rzeczywistym ludności w Polsce i wybranych krajach Europy,
- formułuje hipotezy dotyczące przyczyn i skutków migracji zagranicznych w Polsce,
- porównuje i wyjaśnia zróżnicowanie narodowościowe, etniczne i wyznaniowe ludności Polski i wybranych państw europejskich,
- wykazuje znaczenie poszczególnych sektorów gospodarki w rozwoju kraju oraz określa różnice w strukturze zatrudnienia ludności w Polsce i w wybranych państwach europejskich,
- porównuje wielkość bezrobocia w Polsce i innych krajach europejskich oraz określa jego przyczyny i skutki w Polsce,
- analizuje poziom urbanizacji w Polsce i Europie, rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce oraz identyfikuje przyczyny rozwoju największych polskich miast,
- jest świadomy tego, że może mieć w przyszłości wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy i kulturowy Polski,
- opisuje warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce,
- przedstawia przestrzenne zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt w Polsce oraz ich znaczenie gospodarcze,
- wyjaśnia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski,
- podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej,

- podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce oraz ocenia znaczenie transportu i łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego naszego kraju,
- ocenia możliwości rozwoju gospodarki morskiej w Polsce,
- charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski oraz wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Przyrodniczego Ludzkości położone w Polsce, a także dokonuje refleksji nad ich wartością,
- podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego oraz sukcesów polskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej,
- przyjmuje postawę współodpowiedzialności za stan środowiska przyrodniczego Polski, analizuje i porównuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej oraz określa wpływ zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na występowanie i skutki powodzi na przykładzie Dolnego Śląska i Małopolski,
- analizuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki na przykładzie województw pomorskiego i łódzkiego,
- identyfikuje związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, stylu zabudowy, strukturze ludności w strefach podmiejskich na przykładzie obszarów metropolitalnych Warszawy i Krakowa,
- wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin województw zachodniopomorskiego i podlaskiego,
- wykazuje wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1989 r. na zmiany struktury zatrudnienia na przykładzie konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej,
- identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych w obszarze metropolitalnym Wrocławia oraz między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta,
- określa wpływ walorów przyrodniczych Pobrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach, wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski,
- wskazuje położenie swojego regionu geograficznego na mapie Polski,
- charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych,
- prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności i gospodarki regionu na podstawie wyszukanych danych statystycznych i map tematycznych,
- projektuje trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie/"małej ojczyźnie" na podstawie wyszukanych informacji oraz w miarę możliwości przeprowadza ją w terenie,
- wykazuje zależności między elementami środowiska geograficznego na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu i swojej "małej ojczyzny".